

Vita Svepet

Nr 2/2015

**ATT TÄVLA MED
NERVERNA UTANPÅ**

**BILDSVEP FRÅN
RASSPECIALEN
2015**

**MH SOM
AVELSVÄRKTIG**

Medlemstidning för Vit Herdehundklubb

Styrelsen

Klubbens adress:

Vit Herdehundklubb
c/o Åberg
Bärvägen 6
961 48 Boden

Ordförande: Gunilla Andersson

ordf@vitherdehund.com
070-609 09 15

Vice ordförande: Anne-Christine Stareborn

viceordf@vitherdehund.com

Sekreterare: Camilla Åberg

sekr@vitherdehund.com
070-230 61 56

Kassör: Elisabeth Söderström

kassa@vitherdehund.com

Ledamöter:

Jill Adolfsson, jill@vitherdehund.com
Sophie Eklund, sophie@vitherdehund.com
Anders Granlund, anders@vitherdehund.com

Suppleanter:

Jenny Olsson
Anna Dahlberg

*Har du frågor angående medlemskap, hör av dig till
medlemsinfo@vitherdehund.com. Information om
medlemskap finns på www.vitherdehund.com*

**Sunnantorps Moonlander Man
med handlern Tove Eriksson,
ägare A-C Stareborn**
Foto: Axel Nilsson

God Jul & Gott Nytt År

Vit Herdehundklubb önskar alla medlemmar en
riktigt härlig jul- och nyårshelg, full av trevliga
hundaktiviteter. Stort tack till dig som bidrar till
klubbens verksamhet.

Vita Svepet nr 2/2015

Årgång 25
Utgiven av Vit Herdehundklubb.
Utkommer 2015 med totalt 4 nummer.

Utebliven tidning

vitassvepet@vitherdehund.com

Se till att vi har din e-postadress.

Dina uppgifter finns på SBKs "Mina Sidor".

Ansvarig utgivare

Gunilla Andersson,
ordförande Vit Herdehundklubb

Sammanställning av detta nummer

Jill Adolfsson, Gunilla Andersson och
Anki Stareborn

Material skickas till

vitassvepet@vitherdehund.com

Artikelförfattarna är till fullo ansvariga för
inlämnat material. Redaktionen svarar inte
för insänt material eller beställt material.

www.vitherdehund.com

Aktiviteter på gång

www.vitherdehund.com/aktiviteter

Rasmonter 12-13 december Stockholm Hundmässan

Vi har bokat och fått en rasmonter för vit herdehund på SKKs rasklubbstorg i samband med Stockholm Hundmässan den 12-13 december.

Vi hälsar er varmt välkomna att besöka oss i montern, AR02:11.

Rasspecial 2016

Datum: Lördagen den 13 augusti, 2016

Plats: Askersund

Boka redan nu in Rasspecialen i Askersund nästa år (rasutställning för vit herdehund).

Hjärtligt välkommen!

Hör av dig till utställningsgruppen om du har möjlighet att hjälpa till i planeringen inför Rasspecialen eller under dagen!

Mejla oss: utställning@vitherdehund.com

/ Anna & Gunilla!

Vi söker fortfarande valpförmedlare!

Skicka ett mail till oss om du är intresserad!
vhk@vitherdehund.com

Att tävla med nerverna utanpå

Jag fick förfrågan att skriva lite om att tävla trots att jag blir väldigt nervös, för det har jag inte direkt kunnat smyga med. Hur ska man börja berätta då? Jag tror jag börjar med Nikki.

Text & foto: Jolin Larsson

Nikki är 4 år. När jag fick henne var det som att jag fick hund för första gången, även om jag hade Dylan sen innan.

Men honom har jag aldrig gjort nått med förutom vardags grejer mest. Så nu blev det en helt ny värld som öppnade sig. SKK, SBK, MH, utställningar osv. Hade inte koll på så mycket överhuvudtaget.

Vi gav oss inte ut i någonting förrän Nikki var ca 1,5 år. Då lurade Ingemarie (som hade pappa Smali) ut oss på vår första utställningen. En inofficiell i Karlstad. Jag var så nervös så jag trodde jag skulle dö! Men det gick bra. Det slutade med HP och BIM. Så självklart var jag ju tvungen att fortsätta. Drog vidare till ännu en inofficiell i Arvika. Där det blev BIR och BIS-1. Ännu en gång med bra resultat. Givetvis fortsätter man då!

Hur nervös jag än varit på alla utställningar så har jag fortsatt att anmäla. Och tänkt varje gång, varför gör jag detta när jag är så nervös! Men det är kul och det går bra, då får man liksom bita ihop. Och nervositeten har släppt mer och mer för varje gång. Jag är en sån människa som bara slänger mig in i saker och tänker i efterhand.

I augusti förra året kom jag på att jag skulle vilja gå anlagsprov med Nikki. Vi hade inte gått många spår och det var säkert mer än 1 år sen sist. Så jag fick paniklägga ett spår samma vecka provet var. Phu, så hur nervös tror ni jag var då? Jo, jätte nervös! Kom på att jag aldrig gått ett så långt spår. Men det gick bra. Fick jag blodad tand och åkte hem och ringde några domare så jag skulle hinna gå öppenklass innan älgjakten drog igång.

"Farmor" Ingemarie härliga meddelande till oss.

I samma veva kom jag på att det skulle vara kul att prova på en rallylydnadstävling också. Vi hade aldrig gått en bana, hade bara kollat in klipp på YouTube så jag hade ett hum om vad det var. Anmälde till två dubbeltävlingar. Tiden närmade sig med stormsteg. Kom på samma vecka att jag kanske borde gå en bana också. Så jag fick skyltar utskrivna och hittade en liten gräsplätt som jag gick denna trånga bana på. Jahapp. Tänkte att detta får ju gå hur det vill. Nu var det dags.

24/9 var första öppenklassspåret. Så nervös jag var! Nikki har ju 5 på skottet på MH, så jag var nervös för skottet! Men så visade det sig att domaren var kusin med min pappa. Och väldigt pratglad sådan. Så min nervositet släppte lite. Och vi gick detta spåret och fick godkänt med 1:a pris.

28/9 var det dags för debuten i rallylydnad. Jag var så nervös så det gick knappt att prata med mig. Jag skakade som ett asplöv och när jag väl pratade gick det så fort så man knappt hörde vad jag sa. Jag sprang i stort sett igenom banan och minns inte ens hur jag tog mig igenom. Första starten slutade på 86 poäng. Och andra banan på 93 poäng och en 9:e placering. Så jo då, jag var allt nöjd med det såklart!.

1/10 var det dags för andra viltspårprovet. Jag var lika nervös denna gången också. Jag blir också nervös för jag vet aldrig hur Nikki reagerar på domarna. Som jag kanske glömt nämna har jag en väldigt osäker tjej, hon litar inte på främmande människor i första taget. Så det ligger alltid i bakhuvudet om hur dagen ska bli. Ska hon bara skälla ut domaren och sen bli rädd för att denna människa går efter oss i spåret? Många tankar... Hon skällde på domaren, men hann släppa det tills vi kom till spåret. Denna gång reagerade hon lite på skottet tyckte jag och jag blev ännu mer nervös att vi inte skulle klara det. Väl klara sa domaren att vi var godkända med 1:a pris. Jag vet inte om det var mig eller skottet hon tyckte var lite obehagligt sa domaren. Men hon tog upp spåret och fortsatte så det är såklart ett 1:a pris.

4/10 rally igen och jag lika förbannat nervös igen! Så trött-samt. Första banan sprang jag halvt igenom igen. Allt för att få komma av planen så fort som möjligt. När jag kom av skakade jag och sa det känns som jag gick för långt utan att göra ett moment! "Är du nervös Jolin?" fick jag som fråga. Neheej?! När jag pratade skakade rösten och jag flåsade som jag sprungit för mitt liv! Denna banan blev jag diskad på. Jag hade missat en skylt! Inte så konstigt när jag sprungit genom banan. Andra banan gick lite bättre och slutade med 87 poäng och så var Nikkis första titel klar, RLD N. Men jag hade ju ett spår kvar också!

5/10 var det dags för sista spåret och nu var jag såklart nervös igen. Nikki var lite ängslig redan innan spårstarten. Hon tyckte domaren var läskig. Men bara jag släppte på henne i spåret gick det som bara kulan! Sen var det det

satans skottet. Då ville hon inte vara med, hon blev ängslig direkt domaren började gå fram. Sköt, Nikki stack inte men hon ville inte riktigt vara med. Jahapp nu var det kört! tänkte jag. Domaren sa "visa så här med en köttbulle i backen och se om hon tar upp den." Det hann jag inte för Nikki var redan igång. Som tur var klarade vi detta också och fick 1:a pris och hon var nu viltspårschampion. På en och en halv vecka lyckades vi få ihop tre godkända viltspår och tre godkända rallytävlingar och som grädde på moset två nya titlar. Gissa om jag var glad! Nu kunde man andas ut och ta en välbehövlig paus.

Sedan har det gått i samma mönster. Nån utställning då och då och rallytävlingar. Med både bra och dåliga resultat beroende på humöret för dagen! Men det som ställer till det mest för mina stackars hundar är såklart min nervositet. Jag säger alltid "tänkt om dom kunde vara lika duktiga på tävling också som hemma". Ja, och tänkt om jag också kunde vara lika på tävling som på träning.

Varje tävlingsdag när jag vaknar på morgonen och ska i väg tänker jag, varför i helvete utsätter jag mig för detta. Jo, antagligen för att det är kul. Men det är en satans känsla som förstör en del mer än den gör nytta. Men det är bara att jobba på. Jag tävlar både mig och hundarna i form. Jag åker hellre runt och diskar oss än att inte tävla alls. För jag behöver träningen och dom likaså. Vi har i alla fall lyckats komma upp så lilla Tilli strax ska debutera i rallyns fortsättningsklass och Nikki i avancerad. Lika korkad som vanligt har jag anmält till en klass utan att ha tränat på skyltar och högerhandling. Men man måste ju prova.

Är du nervös och inte vågar ut på tävling eller vad det än är, så kan du tänka på mig! Skit i nerverna och bara kasta dig in i saker, då blir det iallafall gjort hur jobbigt det än är!

Jag jobbar fortfarande på nerverna, men jag hoppas att jag så småningom ska kunna övervinna denna hemska känsla. Gör det du med! Så ses vi på tävlingsplanen.

Se till att ni syns!

Betydelsen av MH sett ur en uppfödares perspektiv

16 august 2015 gjennomførte 6 av våre 7 Snow White-valper sin MH, 15 måneder gamle. Det var 4 hanner og 2 tisper.

Text & foto: Linda Supersaxo, Norge

Dette er et resultat vi i Kennel Albus Lupus er veldig fornøyd med, da vi ønsker å oppdrette sunne og friske hunder med mer mot og arbeidslyst, uten at det går på bekostningen av mentaliteten.

Vi ser på MH som et viktig redskap for oss som oppdrettere. Slike tester er med på å gi et bilde av avlsdyrene man bruker, og man kan finne "en rød tråd" i kullene fra en enkel hund, både når det gjelder mentalitet og bruksegenskaper. At en hund har fått bestått eller gjennomført på en mentaltest betyr ikke automatisk at denne hunden bør brukes i avl, men man får et greit bilde av hva som "bør" i hunden, og en pekepinne på hva man bør fokusere på i den videre treningen av hunden.

For å velge ut en avlshund bør man se på helheten til det enkelte individ, og man bør heller ikke være redd for å innrømme det dersom man tar feil. Det er ingen skam i å ta en hund UT av avl igjen dersom det viser seg at resultatene ikke er som man hadde sett for seg da man valgte denne hunden.

Man hører stadig om sky/redde hunder, og dette ønsker vi å være med på å gjøre noe med. Vi synes det er viktig å lære hvordan man kan trene hunden sin for å bygge opp selv-tillit, og hvordan man bør trene det enkelte individet for å "bygge" en trygg og mentalt sterk hund med selvtillit og arbeidslyst.

Rasen scorer dårlig på lek/lekeinteresse, noe som kommer frem på mange MH'er. Men dette kan bygges opp, og det er oppdretternes ansvar å både starte jobben med valpene, og også å gi tips og veiledning til valpekjøperne, slik at man får mer lekelyst frem i rasen. For, lek er ett nærmest uunværlig verktøy når man vil ha en engasjert hund! Har hunden ingen lekelyst, så mister man ett stort redskap innenfor trening.

Det begynner så smått å endre seg, og enkelte oppdrettere starter med å være bevisst på dette, men skillet mellom "show-oppdretteren" og de som ønsker å avle "brukbare" hunder blir større og større, dessverre.

Dersom enda flere oppdrettere begynner å ta hensyn til mentalitet i sitt avlsprogram, og ikke bare avler på «hvit pels og sorte neser», tror jeg at vi i framtiden vil få stadig flere mentalt sterke og trygge hunder. Vi i vår kennel tester valpene når de er ca 7 uker.

Videre vil vi vise til masse informasjon om testing av hund på Svenska Brukshundklubben på nettet:
<http://www.brukshundklubben.se/hundar/mentalbeskrivning-mh/>.

Redaktörens anmärkning:

Observera att denna artikel skildrar en enskild uppfödares uppfattning.

I vit herdehunds rasstandard står att läsa:

"Vit herdehund skall vara livlig, uppskatta aktivitet och ha ett balanserat temperament. Rasen skall vara uppmärksam och lättlärd, mycket social och trogen. Den är vänlig och lågmäld, aldrig rädd eller oprovocerat aggressiv. Vit herdehund skall vara en gladlynt, lättlärd och sportig hund med förutsättningar för all-round-utbildning. Rasens högt utvecklade sociala kompetens ger den en märkbar förutsättning att anpassa sig till all sorts händelser och situationer."

Rasspecial

2015

Täby Galopp bjöd på soligt fint väder när årets Rasspecial gick av stapeln. Domaren Maritha Östlund-Holmsten var imponerad över den fina kvaliteten på våra hundar.

Som BIR stod slutligen Sunnantorps Moonlander Man, ägare Anki Stareborn, visad av Tove Eriksson. BIM blev Orlanda Av White Rewyr, ägare Nanna Halland.

*Bästa veteran – Bianca Of Trebons Berger Blanc, ägare Annicka Barvestad
BIM veteran blev Chesto Of Trebons Berger Blanc, ägare Nanna Halland.*

Vi är på hugget – kan vi få börja?

Är man liten så får man klia sig.

Mycket skulle bäras fram vid prisutdelningarna..

Det går åt många köttbullar på en utställning.

BIR blev till slut Sunnantorps Moonlander Man.

Domaren Maritha Östlund-Holmsten och domaraspiranten Carina Andersson Rapp.

Det gäller att alla tänder räknas.

En snabb summering...

Bästa valp 4-6 mån – Sunnantorps Nita
Nightlight, Malin Ranestål

Bästa valp 6-9 mån – Phoenix av White Rewyr,
Nanna Halland/Anne Skei

Bästa junior – Orlanda Av White Rewyr, Nanna
Halland

BIR – Sunnantorps Moonlander Man, Anki
Stareborn

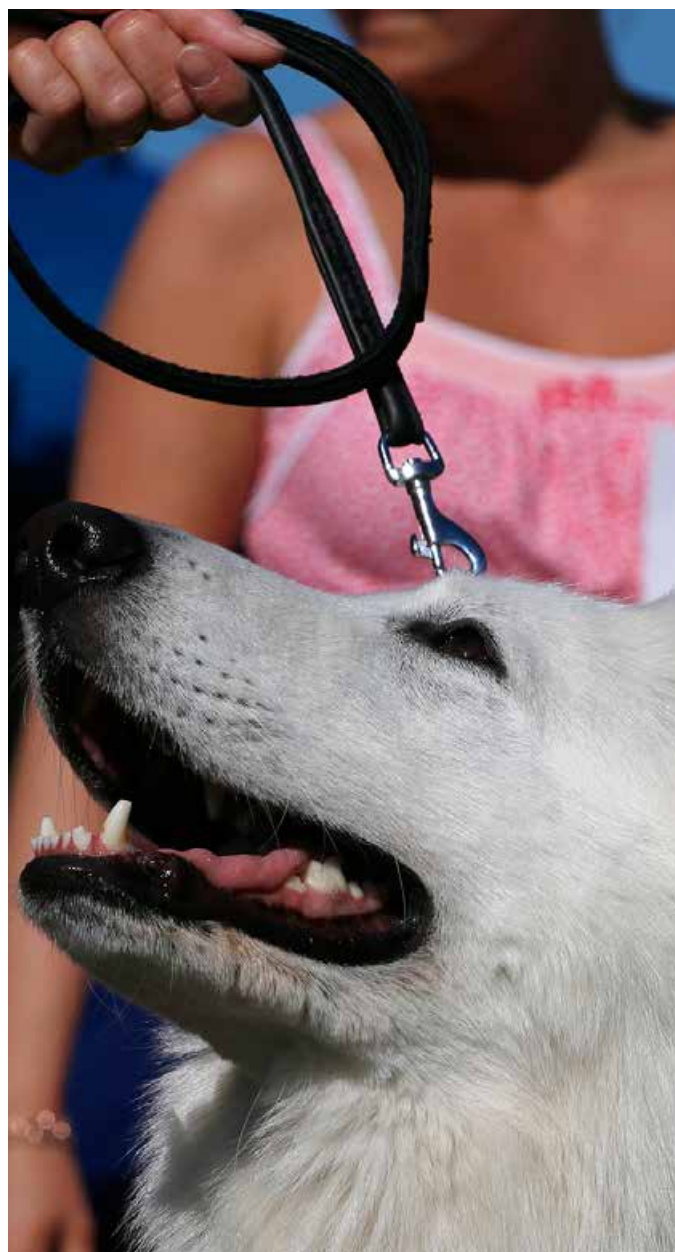
BIM – Orlanda Av White Rewyr, Nanna
Halland

Bästa veteran – Bianca Of Trebons Berger Blanc,
Annicka Barvestad

Bästa bruksmeriterade hund – Barvestad's
Rockin Robin, Gunilla Andersson

Uppfödarklass – Malin Ranestål, kennel
Sunnantorp

Fullständiga resultat finns på:
www.vitherdehund.com/aktiviteter/rasspecialen

Ja jag har koll på dig!

Väntar på sin tur!

Är vi inte klara?

Ett bildsvep från utställningen.

Vi tackar för de positiva reaktionerna på årets arrangemang och laddar för nästa års rasspecial lördagen den 13 augusti på Askersund.

Varmt välkomna!

Vi tackar speciellt Royal Canin för sponsringen till vår rasspecial.

DIPLOM

Mentalbeskrivning Hund (MH)

har deltagit vid MH och har nu känd mental status.
Tack för ert deltagande och lycka till i framtiden.

Datum _____

För Vit Herdehundklubb _____

Diplom MH

Har din hund genomfört MH, och har känd mental status? Då kan du beställa ett diplom från klubben. För medlemmar i Vit Herdehundklubb är det gratis, för övriga kostar diplomet 50 kr.

Du beställer det av Elisabeth Söderström,
elisabeth@vitherdehund.com

Notera namnet på hunden, när och var MHt gjordes tillsammans med ditt namn och din adress.

Valphänvisning

Klubbens valphänvisning hittar du på vår webbplats. Listan uppdateras efterhand nya valpkullar anmäls. De kullar som finns där uppfyller rasklubbens rekommendationer för val av avelsdjur. Mer information finns på:

www.vitherdehund.com/uppfodare/valphanvisning

Följande gäller för valphänvisning

Från och 1 maj 2013 ska avelsdjur vara testade för DM (Degenerativ Myelopati) om kullen ska kunna hänvisas. Har du frågor kring detta – kontakta avelsrådet.

Uppfödaren ska;

- följa och vara väl förtrogen med SKKs grundregler,
- vara medlem i SKK och VHK,
- vara väl insatt i och följa rasklubbens rekommendationer och hälsoprogram.

Föräldradjuren ska;

- ha genomgått mentalbeskrivning (MH),
- vara höftledsröntgade (HD) med A eller B,
- ha röntgade armbågar (ED) med resultatet utan anmärkning, 0,
- vara utställda vid officiell utställning med minst 2:a pris i kvalitet (eller motsvarande)
- ha uppnått en ålder av minst 24 månader vid första parnings-tillfället.

I övrigt gäller också, att;

- en enskild avelshund, hane/tik, ej lämna mer än 35 valpar under sin livstid.
- försöka bredda avelsbasen genom att ej para hundar som är närmare släkt är 6,25%, dvs kusinparning.
- undvika upprepade kombinationer.

RAS för vit herdehund

De rasspecifika avelsstrategierna (RAS) är handlingsplaner för aveln inom en specifik ras. De beskriver både problem och starka sidor som kan finnas inom rasen och rymmer de avelsrekommendationer som rasklubbens medlemmar kommit överens om (du hittar RAS på klubbens webb, nytt RAS är på gång).

Hanhundsägare lika stort ansvar

Att föda upp hundar innebär ett ansvar. Avel ska bedrivas så att avkommans hälsa och välbefinnande främjas. Det innebär att varje medlem som upplåter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKKs Avelspolicy samt rasens standard, provbestämmelser, registreringsbestämmelser och rasspecifika avelsstrategi, RAS.

Registrering av valpar i SKK

För att få registrera en kull med vit herdehundvalpar i SKK krävs från och med 1 januari 2010 att föräldrarna har officiell höftledsstatus samt känd mental status. Känd mental status får alla hundar som har startat på ett MH och där föraren inte själv bryter beskrivningen. Bryter beskrivaren så har hunden känd mental status.

I enlighet med SKKs grundregler ska giltigt resultat av höftleder samt känd mental status föreligga före parning.

Nytt om mönstring

Från och hösten 2015 upphör det tidigare mönstringsförfarandet som funnits för vit herdehund sedan 2000. Rasen följer därmed de rutiner för dispensregistrering som gäller i stort inom SKK.

Hämtat ur SKKs Registreringsregler, sidan 12.

Dispensregistrering

”För hundar som inte uppfyller kraven för att registreras direkt i SKKs huvudregister enligt Allmänna registreringsregler kan registrering ske efter särskild dispens enligt nedan.

a) ...

b) Hund, vars härstamning inte kan härledas till inom samma ras registrerade hundar, kan i undantagsfall erhålla registreringsdispens efter att ha bedömts av ett domarkollegium. Om hunden bedöms motsvara lägst Sufficient i kvalitetsklass kan registrering ske. Dispens kan ges till exempel för att möjliggöra uppbyggnad av raser, till raser med få årliga registreringar eller smal avelsbas.

- Ansökan om dispensregistrering ställes till SKK, som tillskriver berörd specialklubb för kännedom.
- Beslut om dispensregistrering fattas av SKK.
- Besluten anmäles till och protokollföres av SKK/AK samt meddelas till berörd specialklubb.”

http://www.skk.se/Global/Dokument/Uppfodning/registreringsregler_R42.pdf

Index för bättre ledhälsa – nu för fler raser!

I januari 2016 införs index för HD, och i vissa raser ED, för ytterligare 13 raser. Index innebär att man, förutom individens eget röntgenresultat för HD/ED, även tar hänsyn till släktingars resultat för att skatta hundens avelsvärde. Skattning av avelsvärden är i sig ingenting nytt. Metodiken har använts inom avelsarbetet med andra djurslag under många år. På hundsidan har tillämpningen av index varit mer begränsad. Därför behöver såväl rasklubbar som uppfödare information om vad index innebär, och hur verktyget bäst kan tillämpas i avelsarbetet.

Text: Sofia Malm, genetiskt sakkunnig SKK.

Vad innebär index?

Höft- och armbågsledsdysplasi (HD och ED) är vanligt förekommande hos många, framförallt storvuxna, hundraser. År 2012 införde SKK skattning av avelsvärden, index, för HD och ED i ett antal raser i syfte att underlätta avelsarbetet förbättra ledhälsa.

Skattning av avelsvärden innebär att man inte bara utnyttjar den information som finns om enskilda hundars egen höftleds- respektive armbågsledsstatus vid val av avelsdjur, utan även tar hänsyn till släktingars röntgenresultat. På så sätt får man bättre kunskap om den tilltänkta avelshundens nedärvningsförmåga avseende HD eller ED.

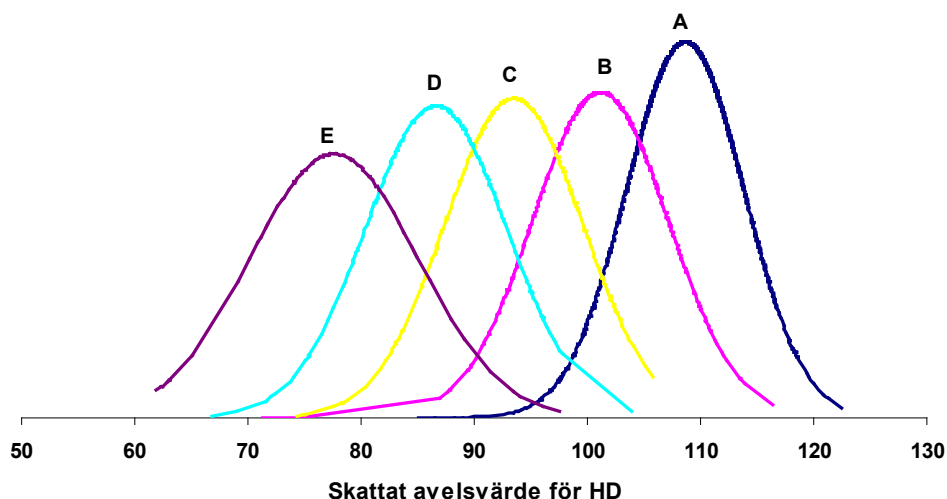
Både HD och ED är så kallade kvantitativa, eller polygena, egenskaper där fenotypen (i detta fall hundens röntgenresultat) påverkas av många gener och olika miljöfaktorer. Arvets inverkan på dessa egenskaper är relativt stor, med en arvbarhet på runt 30-50%. Det innebär goda utsikter till bättre ledhälsa genom avelsurval.

Möjligheten att bedöma hundens genetiska förutsättning avseende HD/ED, baserat på en röntgenbild, är dock begränsad. HD och ED graderas enligt ett antal kategorier

(från A-E för HD och normal-grad 3 för ED) och många hundar kan hamna i samma kategori även om deras genuppsättning (genotyp) skiljer sig åt. Detta, i kombination med inverkan av miljöfaktorer, medför att den enskilda hundens röntgenresultat ger en ofullständig bild av dess ledkvalitet och nedärvningsförmåga.

Genom att ta hänsyn även till släktingars resultat vid avelsvärderingen blir det möjligt att skilja individer med samma fenotypiska HD-/ED-status åt. Detta ger en säkrare värdering av individens avelsvärde jämfört med att bedöma enbart djurets egen HD-/ED-status och gör det möjligt att på ett mer nyanserat sätt selektera de avelsmässigt bästa hundarna. För valpköpare innebär index att de lättare kan bedöma chanserna att få en friröntgad hund.

Skattning av avelsvärden görs med en statistisk modell, med den så kallade BLUP-metoden. I beräkningen kan man också ta hänsyn till och korrigera för effekten av olika så kallade systematiska miljöfaktorer som kan inverka på undersökningsresultatet, t ex hundens kön, ålder och vilket sederingspreparat som använts vid röntgen.

Fördelning av HD-index för berner sennenhundar med olika HD-status. Högre index motsvarar bättre avelsvärde för HD. Av figuren framgår att hundar med samma HD-status får olika indexvärde. Majoriteten av hundar med HD status A har bättre (högre) index än de med HD-status B, o.s.v. Överlappningen mellan kurvorna speglar effekten av att man i skattningen av avelsvärdet utöver individens egen HD-status även vägt in information om släktingar samt korrigerat för systematiska miljöeffekter.

13 nya indexraser från 2016

I dagsläget är det sju raser som har tillgång till index. Dessa är berner sennenhund, flatcoated retriever, golden retriever, labrador retriever, jämthund, norsk älghund grå och rottweiler. Från januari 2016 införs index för HD (och i vissa raser även ED) för ytterligare 13 raser. Vid sammanställningen av raser aktuella för index har hänsyn bland annat tagits till rasens numerär och antal/andel röntgade, spridningen i HD-/ED-status samt försäkringsstatistik från Agria. Beslut om införande av index har fattats av SKK/AK i samråd berörda ras- och specialklubbar.

Från den 12 januari 2016 kommer index för HD, och i vissa raser även ED, skattas och publiceras i SKK Avelsdata för de 20 raserna i tabellen nedan (de 7 kursiverade raserna har index redan idag).

Ras	Egenskap
American staffordshire terrier	HD + ED
Berner sennenhund	HD + ED
Boxer	HD
Bullmastiff	HD + ED
Cane corso	HD + ED
Collie, långhårig	HD
Dansk-svensk gårdshund	HD
Finsk lapphund	HD + ED
Flatcoated retriever	HD
Golden retriever	HD + ED
Irländsk röd setter	HD
Jämthund	HD + ED
Labrador retriever	HD + ED
Leonberger	HD + ED

Norsk älghund grå (gråhund)	HD
Nova scotia duck tolling retriever	HD
Perro de agua espanol	HD
Rottweiler	HD + ED
Samojedhund	HD
Storpuddel	HD

Index publiceras i SKK Avelsdata

Index publiceras i Avelsdata för samtliga hundar födda år 2000 eller senare med eget röntgenresultat för HD/ED. Index publiceras även för utländska hundar vars röntgenresultat inte registrerats i SKKs databas men som, genom information från sina avkommor, uppnått en säkerhet i det skattade avelsvärdet motsvarande eget resultat. Denna säkerhet i skattningen uppnås då runt 5-8 avkommor har röntgats.

Indexvärdet uttrycker hundens skattade avelsvärde för HD eller ED i förhållande till genomsnittet i rasen, eller mer exakt i förhållande till den för rasen definierade referenspopulationen. Rasens (referenspopulationens) genomsnittliga index är 100. Högre värden motsvarar bättre index. Eftersom förekomsten av HD/ED kan skilja sig åt mellan olika raser, motsvarar ett index på 100 olika ledkvalitet beroende på ras.

Tillsammans med indexvärdet publiceras dess medelfel. Medelfelet är ett mått på indexets säkerhet och anger hur många enheter hundens index förväntas variera som mest mellan olika beräkningstillfällen ($\pm$ medelfelet). Ett mindre medelfel indikerar ett säkrare index. Hundar med fler röntgade släktingar, framförallt avkommor, kommer att få en säkrare skattning av sitt avelsvärde än hundar med lite information om släktingars ledstatus.

Före ev. parning tänk på att kontrollera gällande [registreringsbestämmelser](#). Kontakta gärna aktuell specialklubb/[rasklubb](#) för råd och anvisningar i avelsfrågor.

Undersöknings-/beräkningsdatum	Diagnos/Index	Medelfel
2015-10-05	ED 107	10
2015-10-05	HD 112	10
2014-10-24	ED ua (0)	
2014-10-24	HD grad A	
2014-10-24	Öga UA	
2014-09-04	GR_PRAII, hereditärt fri	
2013-02-15	GR_PRA1, hereditärt fri	

I SKK Avelsdata redovisas hundens indexvärde tillsammans information om beräkningsdatum och medelfel under rubriken Veterinärdata. För mer information om index i Avelsdata, klicka på info-knappen i vänstra hörnet eller för pekaren över de blåmarkerade rubrikerna.

Det är viktigt att komma ihåg att en hunds HD-/ED-index inte är ett statistiskt värde, utan påverkas av nyttillkommen information om ledstatus hos t ex avkommor eller syskon. Allteftersom nya hundar röntgas ökar den tillgängliga information som ligger till grund för beräkningen av index. HD-/ED-index beräknas en gång per vecka. Röntgenresultat som inkommit efter beräkningsdatum för index är inte medräknade i aktuellt HD-/ED-index. Dessa resultat inkluderas vid nästkommande beräkningstillfälle.

Preliminärt kullindex

I de raser som har index för HD och/eller ED redovisas i Avelsdata, utöver enskilda hundars indexvärden, också någonting som kallas för preliminärt kullindex. Det preliminära kullindexet beräknas som genomsnittet av föräldradjurens index vid parningsdatum, och finns under rubrikerna "Kullar och avkommor" samt "Kull/helsyskon". Värdet är en förutsägelse om ungefär vilket index avkommorna kan förväntas få.

För att kullen ska få ett preliminärt kullindex beräknat krävs att båda föräldradjuret har ett index. Till skillnad från en hunds individuella index är preliminärt kullindex ett statistiskt värde som baseras på den information som fanns vid parningstillfället. Ett preliminärt kullindex över 100 innebär att avkommorna förväntas få ett index för HD/ED som är bättre än rasens genomsnitt. När hunden själv sedan är röntgad får den ett individuellt index publicerat. Detta individuella index kan avvika från den preliminära skattningen, framförallt beroende på vilket HD-/ED-resultat hunden får.

Fader: [S34492/2008](#) Be Active's Quickstep Focus
Moder: [SE20688/2010](#) Peruddens Estanzia
Födda: 2013-02-07
Kennel: MYRAMARKEN'S
Preliminärt kullindex vid parning:
ED: 98 **HD:** 103

	Blonde Willow Bean SE20132/2013	Skinny Vanilla SE20131/2013	Hazelnut Whip SE20133/2013	Tall Americano SE20134/2013	Venti Macchiato SE20135/2013	Iced Frappuccino SE20136/2013	Dark Clover Blend SE20137/2013
Kön	T	T	T	H	H	H	H
Notering							
Avkommor *							
Observandum							
HD-index	109	109	101	101	110	101	109
HD	A	A	B	B	A	B	A
ED-index	102	102	102	102	102	102	93
ED	ua	ua	ua	ua	ua	ua	1

Under rubriken Kull/helsyskon i Avelsdata redovisas såväl preliminärt kullindex vid parning som individuella index för hundar med eget röntgenresultat.

Ändring i hälsoprogrammet avseende HD

För de raser som före införande av HD-index har hälsoprogram för HD på nivå 3, krav på fria höfter för avel, innebär introduktionen av index en förändring i hälsoprogrammet för HD. Detta eftersom hundar graderade med HD grad C som, på grund av goda HD-resultat hos släktingar, får ett index bättre än genomsnittet i rasen bör kunna användas i avel. Dessutom bör avelsurvalet baseras på parningskombinationens genomsnittliga indexvärde, snarare än den enskilda individens index. Detta ger en större flexibilitet i avelsarbetet än dagens "tröskelselektion" där endast individens eget resultat är avgörande.

De nya registreringsreglerna i raser med hälsoprogram på nivå 3 för vilka index införs innebär att hundar med höftledsstatus A, B eller C får användas i avel, med rekommendationen att föräldradjurens genomsnittliga HD-index vid parningstillfället (det preliminära kullindexet) ska vara större än 100. Hundar med HD grad D eller E inte får användas i avel, oavsett HD-index. För utländska avelsdjur gäller fortfarande att avelsdjuret ska ha HD grad A eller B. De raser som berörs av denna ändring i hälsoprogrammet för HD från januari 2016 är boxer, collie långhår, irländsk röd setter och samojedhund. I övriga raser, med krav på känd status (nivå 2) innebär inte införande av index någon förändring i registreringsreglerna.

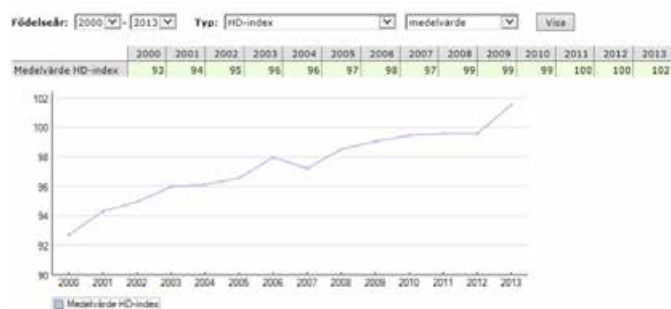
Det kan vara bra att känna till att ett preliminärt kullindex för avkommorna över 100 är en rekommendation från SKK. Ett lägre kullindex medför därmed inte några påföljder avseende registrering av avkommorna. I avelsarbetet är det många egenskaper rörande hälsa, mentalitet o s v som ska vägas in i avelsbeslutet. Av den anledningen kan uppfödare i vissa fall bedöma att det är motiverat att göra en parningskombination som har ett något lägre preliminärt kullindex än det rekommenderade, med anledning av att föräldradjuren anses ha andra förtjänster som motiverar parningen.

Index i avelsarbetet

Eftersom index är ett bättre mått på hundens nedärvningsförmåga än enbart dess röntgenresultat, bör avelsbeslut i raser för vilka index beräknas baseras på hundens index snarare än på röntgenresultatet. Ju högre index, desto bättre leder förväntas hunden nedärva. Genomsnittet i rasen (eller mer exakt i en referenspopulation av rasen) motsvarar ett index på 100. Det betyder att en hund med index över 100 förväntas lämna avkommor med bättre ledstatus än rasen i genomsnitt.

I de raser för vilka HD- och/eller ED-index införs behövs strategier för hur dessa ska användas i avelsarbetet. Införande av index medför alltså att rasens avelsstrategi (RAS) behöver uppdateras. Det är viktigt att komma ihåg att ett index för HD eller ED ger information om hundens avelsvärde just i fråga om denna egenskap, inte om dess avelsvärde totalt. Bättre ledhälsa är en av många egenskaper som ingår i avelsmålet, och HD-/ED-index behöver således vägas mot andra förtjänster och brister hos de tilltänkta avelsdjuren. Precis vilken strategi som är lämplig bör beslutas för varje ras utifrån just den rasens förutsättningar.

En rimlig lägsta målsättning är att rasens ledhälsa inte ska försämrats över tid. Det innebär i praktiken att genomsnittligt index för de kullar som föds bör ligga på som lägst 100. För ett genetiskt framsteg avseende HD/ED bör majoriteten av parningar göras med föräldradjur vars genomsnittliga index ligger väl över 100. Genom att se till parningskombinationens index, snarare än den enskilda individens, ökar flexibiliteten i avelsurvalet. Det innebär att man exempelvis kan kompensera ett något lägre index hos tiken med ett högre hos hanen, eller vice versa.

Diagrammet är hämtat från SKK Avelsdata och illustrerar den genetiska utvecklingen avseende HD hos rottweiler. Genomsnittligt HD-index för hundar födda respektive år visar på en positiv utveckling av rasens ledhälsa över tid.

Läs mer på skk.se!

På skk.se, under rubriken Uppfödning/Hälsa/Hälsoprogram finns mer information om index för HD och ED samt svaren på de vanligaste frågorna om index. Dessutom finns i boken "Hundavel i teori och praktik" ett särskilt kapitel som handlar om skattning av avelsvärden.

Sveland Hund är en komplett försäkring som delar kostnaden med dig om din hund blir sjuk eller skadad och behöver veterinärvård.

Försäkringen passar lika bra för sällskapshunden som för den arbetande hunden, avels- eller utställningshunden.

Genom att välja omfattning, försäkringsbelopp och självrisker kan du anpassa din hundförsäkring och priset efter just ditt behov.

Vill du få mer information och prisuppgift?

För personlig service och rådgivning, kontakta vårt ombud:

Lotta Svensson

Sveland Djurförsäkringar

Tel: 0451 – 168 19, mobil 073 – 801 96 66

lotta.svensson@sveland.se

Rapport från Svenska Brukshundklubbens Utskottet Avel och Hälsas konferens för rasklubbar och distrikt den 6 – 8 november 2015.

Från Vit herdehundklubben deltog Anne-Christine Stareborn och Malin Ranestål

Fredagen den 6 november

Konferensen inleddes med att diskutera mentaltest. Testen skulle enligt tidigare justeras men det visade sig att det är mer än en justering. Testets användbarhet diskuterades, det påtalades att dagens test slår fel och för många hundar blir godkända. Synpunkt att den känsla man får att hunden t.ex. inte ska kunna bli godkänd på grund av dåliga nerver inte går att få fram i dagens protokoll. Det visades "filmsnuttar" på de justerade momenten.

Gruppen MT informerade om att harens utförande är justerad, Uthålligheten är justerad, Socialt samspel är justerad, där man påtalade att det inte skulle vara ett hot. Men många påtalade att filmen visade att figurantens arbete visst är hotfullt i vissa delar.

Nytt i förslaget är Skrammel som är ett liggande spirorör

och man har tagit ett moment aktivitet från MH och modifierat i två delar: Det ska vara ett helt nytt moment för iden-

tifiering av oror och stress i passivitet 1:a efter flockkänsla och 2:a allra sist efter skott.

Protokollet har helt gjorts om och föreslås gå tillbaka till den "gamla" nomenklaturen där man går från -3 till +3 och där man byter ut en del rubriker. Detta skapade en högljudd debatt.

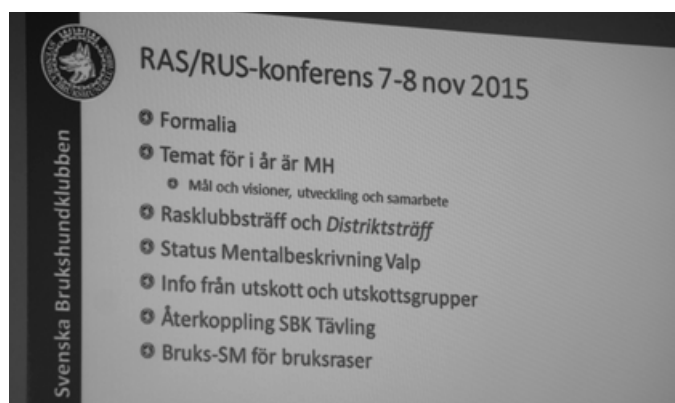
Många ansåg att man bör göra en ordentlig utvärdering av nuvarande system innan man "skapar" ett nytt. Tiden är för knapp för att hinna få ut ett nytt, diskutera och komma med förslag från rasklubbarna. Det "nya" testet man presenterade är inte bara en justering utan har reviderat delar på en, som många tycker, alltför kort tid. Rasklubbarna skulle ha fått vara mera involverade.

Flera klubbar är negativa till dagens mentaltest och önskade justeringar men inte i den här omfattningen för då ansåg flera klubbar att det måste finnas en väl tilltagen remisstid för klubbarna att diskutera och komma med synpunkter.

Lördagen den 7 november

Lördagen inleddes med diskussioner kring Mentalbeskrivning Hund – MH.

Utskottet har en målbild att 70 % av alla raser skall komma till MH-prov. Idag är det ett snitt på 51 % som deltar i MH av alla bruksraser.

Man behöver entusiasmera flera att utbilda sig och man arbetar med att kvalitetssäkra banor. Det ses över om man skall skapa ett "paket" mot målgruppen uppfödare. M.a.o. etablera ett samarbete med uppfödare av bruksraser några förslag, t.ex. uppfödare erbjuder i valpköpet medlemskap i rasklubben samt mentalbeskrivning, Brukshundklubben

erbjuder att informera om uppfödare samt ge viss kunskap (utbildning) i avel och hälsa.

En fråga ställdes till konferensen om vad vi trodde var det vanligaste som en enskild hundägare gör med sin hund. Svaret var i fallande skala:

- HD-röntgen
- ED-röntgen
- MH
- Utställning
- MT
- Exteriör och bruksprov.

Det finns också en ny folder som informerar om MH på ett enklare sätt. Man upplever att det är lite krångligt med tillgängligheten i klubbarna. Det informerades om att det görs en inventering av MH-banor.

Mera info från utskottet: Lathundsutbildning

Man frågade om det fanns intresse för en central avelsmåls- och uppfödarkonferens. Det fanns intresse och "Tinka" Carlsson från Hovawart anmälde sig att kunna arbeta med konferensen och även "Kicki" Näslund från Kelpie kommer att ingå i arbetet.

Det diskuterades kort om valphänvisning och att det fanns olika regler inom rasklubbarna. Alla var överens om att det borde vara ett samarbete mellan SBK och SKK:s Köpa hund.

Söndagen den 8 november

Mentalbeskrivning Valp – MV

Inga-Lill Larsson gav en bakgrundsinformation om hur MV kom till:

2010 fick man ett uppdrag att se över alla valpbeskrivningar som florerade ute i organisationen. Man fastnade för Lars Fälts valpbeskrivning som kom att modifieras med Lars medverkan. 2012 började man på försök med MV.

I dagsläget har ca 800 valpar, hälften bruksraser genomfört MV. MV är ej förankrat hos SKK utan det är en SBK:s beskrivning.

MV leder till:

- Tidig prognos av avkommebedömning
- Uppfödare får lättare att placera valpen
- Dokumentationen får uppfödaren och det är en kullsammanställning. Kan även få på enskild individ.
- Det skall vara praktiskt genomförbart i hemmiljö
- Genomförs lika
- Valpens ålder 7 -8 veckor
- Är moment som SBK kan ställa sig bakom Ska kunna följa upp mot MH Tydliga mål
- Ambitionen är att det skall kunna redovisas på nätet som genomfört MV

Man har funnit att det finns ett fåtal valpar där man klart har kunnat se resursförsvar, inte många, men det in-

tressanta är att man kan se detta i tidig ålder. Det innebär att den valpen är det viktigt att den får rätt ägare.

Presentation av utskott

Utskottsgruppen Exteriör arbetar med justering av exteriörprotokollet, utställningar och olika former av utbildningar. Aktuellt just nu är anatomiutbildningar och en exteriörbeskrivarutbildning i början av 2016. Informerades om att förslaget på championats- och utställningsbestämmelserna för bruksraserna är nu inskickade. Ny sammankallande för gruppen är Meta Carlsson och övriga är Bo Wiberg, Yvonne Brink och Åsa Karlsson samt i arbetsgruppen för exteriörprotokollet har vi Maria Dahlberg, Bo Wiberg och John Örvill.

Utskottsgruppen Mental arbetar med samordning och distribution av information avseende den mentala statusen för de raser SBK har avelsansvar. Samarbetar med berörda utskott för att bevaka utvecklingen av hundar mental status. Bevakar tillämpningen av fastställda regler och anvisningar för mentalbeskrivning och mentaltest. Arrangerar konferensen för beskrivare och MT-domare, ansvarar för att följa upp att mentalbanor och material stämmer med anvisningarna och att funktionärerna är utbildade och arbetar på "korrekt" sätt vid MH och MT. Ansvarar för att arrangera fortbildning för funktionärer samt arrangera utbildning av Mentalbeskrivare och Mentaltestdomare vid behov. Sammankallande är Gunnel Crona och med i gruppen finns Torbjörn Eriksson samt Lorenz Ogebjær.

Utskottsgruppen avelssamordning arbetar bl.a. med RAS, status och rutiner, Lathunden, utbildning och utveckling och olika former av projekt inom avelssamordningen samt konferenser där det behövs.

Nytt är **Utskottsgruppen Friskvård** och hälsa de kommer att arbeta med kvalitet på utbildning, arrangörer och funktionärer samt SBKs uthållighetsprov (UHP), SBKs hälsoenkät för våra raser samt att avel, träning och tävling ska ge friska hundar genom bland annat att diskutera med förare av hundar som tävlar mycket angående skador, och hur de kan förebyggas. Deras mål är att veta att våra hundar är sunda genom rätt avel och att det ökar sundhet genom rätt träning och fysiologiska tävlingsmoment. De la fram en bra devis: *"Välj en brukshund – jobba med din hund – då har du största chansen att få en frisk hund"* Sammankallande för denna grupp är Kicki Östensson och Maths Lindberg.

100.000 medlemmar till 2018.

En helt annan punkt på programmet var utvecklingsprojektet *100.000 medlemmar till 2018*. Föredragande Olof Nordqvist projektansvarig i SBK mer info i nästa nummer.

Nyfiken på Nose Work?

Den nya hundsporten Nose Work har skapat ett fantastiskt intresse i hundsverige.

Om Nose Work

I Nose Work får hunden använda ett av sina främsta sinnen, sitt luktsinne. Sporten går ut på att hund och förare söker efter specifika dofter i olika miljöer. Genom att doften placeras på olika höjder och i miljöer med varierande svårighetsgrad, får hunden både mental och fysisk stimulans. Sporten kräver varken avancerad eller kostsam utrustning. Istället är det en aktivitet som alla hundar och hundägare kan ägna sig åt. Det enda som behövs är ett intresse för nosarbete.

Värdegrund

Nose Work utgår från värderingar om mångfald, säkerhet och hundens psykiska och fysiska hälsa. Sporten är uttryckligen till för alla hundar, oavsett ras och storlek. Även reaktiva hundar tillåts tävla. Stor vikt läggs på säkerhet och att ingen hund (eller förare) ska komma till skada av annan människa, hund eller sökmiljö. Förutom att sporten i sig själv kan ses som ett sätt att ge hunden mental och fysisk stimulans, utgår sporten från att all inläring sker genom att förstärka önskvärda beteenden hos hunden. Det övergripande målet är att det ska vara säkert och kul för samtliga inblandade.

Tävla i Nose Work

Det finns tre olika tävlingsklasser i Nose Work, NW1, NW2 och NW3. Det tillkommer en ny doft i varje klass. Det finns fyra olika moment i varje klass. Samtliga moment genomförs på tid:

Behållarsök
Inomhussök
Utomhussök
Fordonssök

Inför varje ny doft som hunden ska söka efter genomförs ett så kallat doftprov. Under ett doftprov placeras den aktuella doften i en av tolv kartonger. Om ekipaget identifierar den kartong i vilken doften är gömd, tillåts ekipaget tävla. Doftprovet genomförs av etiska skäl för att säkerställa att hunden känner igen den doft den ska söka efter och att föraren kan läsa sin hund.

Tre olika doftämnen

I princip kan man lära sin hund att leta efter vilka dofter som helst. Tävlingsmässigt har Svenska Nose Work Klubben valt att använda sig av hydrolaterna Eukalyptus, Lagerblad och Lavendel. En hydrolat består av de vattenlösliga ämnena från en växt. De hydrolater som används i Nose Work har inga kända biverkningar.

Läs mer på <http://www.snwk.se/>

Julhälsningar

Barvestads kennel
önskar
er alla en riktigt God och vit jul.

Kasmurens Easy Rider's KERO
önskar
alla
en riktigt kul jul!!!

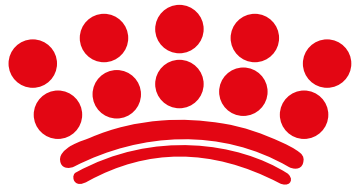

Våra älskade Max & Ike
 har fått lugnt och still somna in.
 Ni har alltid en plats i våra hjärtan.
 Fleetwood Mac's Emac "Max" 1/5 2005-26/8 2015
 Vita Herdens Kosmos "Ike" 6/5 2006-26/8 2015
 Anki & Hasse
 Power, Step & Morris

Stort tack till alla sponsorer

Rasspecialen 2015

ROYAL CANIN

Stareborn Bild&Form
www.stareborn.se